

Creative Momentum: Vertaismentoroinnista apua kansainvälistymiseen

Saila-Inkeri Puukko, KM, Projektisuunnittelija, Kaupan ja kulttuurin osaamisala, Lapin ammattikorkeakoulu

Creative Momentum -hanke on Pohjoisen periferian ja Arktisen -ohjelmasta rahoitettu 3-vuotinen hanke, jonka tavoitteena on tarjota entistä parempia tukipalveluita aloittaville ja olemassa oleville luovien alojen PK-yrityksille Pohjois-Euroopan harvaanasutuilla alueilla. Projekti kestää vuoteen 2018 saakka. Kumppanimaita ovat Irlanti, Pohjois Irlanti, Suomi, Ruotsi ja Islanti.

Projekti tuottaa konkreettisia tukipalveluita luovan alan yrittäjille esimerkiksi etuseteleillä (=Voucher) yrittäjän valitsemille messuille tai festivaaleille sekä pitsausvideoiden tuottamiseen. Creative Steps 2.0 innovaatiokonsepti on myös osa projektin toimenpiteitä.

Mentorointimallin rakentaminen

Tässä artikkelissa kerron projektin yhdestä keskeisestä toimenpiteestä, kansainvälisen vertaismentorointimallin kehittämisestä. Vertaismentoroinnin tavoite on kansainvälinen verkostoituminen ja jaettu oppiminen. Tavoitteena on saada yhteensä 50 luovan alan yritystä mukaan ohjelmaan.

Kansainvälinen mentorointi perustuu vertaistukeen, jossa kaksi luovan alan yritystä eri maista työskentelee yhdessä asetettujen tavoitteiden pohjalta. Mentorointi tapahtuu verkossa etättyövälineitä hyödyntäen. Hankekoordinaattorit antavat prosessin aluksi tukea sekä toimintaohjeet. Koordinaattorit huolehtivat, että parit löytävät yhteyden toisiinsa sekä saavat asetettua yhteiset tavoitteet, loppukädessä vastuu on kuitenkin yrittäjällä. Ohjelma on suunnattu aloittaville sekä kansainvälistymisen alkutaipaleella

oleville yrityksille ja se kestää puoli vuotta, jonka ajan yrittäjät tapaavat vähintään kerran kuukaudessa, kaksi tuntia kerrallaan.

Ensimmäinen haku toteutettiin kesän aikana ja se päättyi elokuun lopussa. Saimme yhteensä 31 hakemusta. Tällä hetkellä käynnissä on yhdeksän vertaismentorin ohjelma, joka koostuu 18:sta yrittäjästä Irlannista, Pohjois Irlannista ja Suomesta. Hakemuksia odotettiin myös Ruotsista, mutta emme onnistuneet tavoittamaan kiinnostuneita hakijoita. Hakijat edustivat monipuolisesti luovaa alaa; mukaan hakeutui muun muassa kuvataiteilijoita, elokuvatuottajia ja markkinoinnin ammattilaisia. Kaikille ei löydetty sopivaa paria, osa jäi odottamaan seuraavaa hakukierrosta. Valinnassa tärkeintä oli sopivan parin löytyminen toisesta maasta tai alueelta. Yrittäjien odotukset liittyivät kansainvälisten verkostojen kasvattamiseen, uusien rahoitusmallien kartoittamiseen sekä yhteistuotantojen käynnistämiseen. Kansainvälinen yhteistyö nähtiin vaihtoehtona työskennellä perifeerisillä alueilla.

Olemme projektissa määritelleet luovan alan tarkkaan, joskin laajasti, ja se sisältää muun muassa seuraavat alat; mainos-, arkkitehtuuri-, kuvataide-, digitaalinen media ja ohjelmisto- sekä peliala. Luovan alan kriteeristö noudattelee [Luova Rovaniemi sivuilla olevaa jaottelua](#)

(http://www.luovarovaniemi.com/luovat_alat/mita_ovat_luovat_alat_)

Mentorointi -prosessin käynnistäminen

Ensimmäisen haun perusteella huomasimme haasteita, yksi näistä oli hakijoiden odotukset, joita oli melko vaikea täyttää. Monet odottivat saavansa kumppanin tietystä maasta, mieluiten oman alansa edustajan. Kaikkien toiveisiin ei voitu vastata, toisaalta tavoitteena oli myös saada ristiin pölytystä luovien alojen välillä.

Tällä hetkellä olemme saaneet ensimmäisen ryhmän työskentelyn käyntiin. Useimmat yrittäjät ovat jo sopineet yhteisestä virtuaali-tapaamisesta. Kommunikointi käynnistyi koordinaattoreiden aloitteesta sähköpostin välityksellä. Aluksi vaihdettiin yhteystietoja ja viestittiin sähköpostilla.

Koordinaattoreiden tehtävänä on olla ensisijainen kontakti ja tuki mentoripareille. Koordinaattori pitää huolen, että parit löytävät toisensa sekä auttaa ja tukee tarpeen mukaan. Hän voi olla paikalla ensimmäisen tapaamisen yhteydessä. Itse olen ollut mukana yhden parin tapaamisessa, Skypessä. Tehtäväkseni jäi vastailta kysymyksiin tarpeen mukaan.

Mietitytti miten yrittäjien kohtaaminen tapahtuu, syntykö yhteistä keskustelua. Tämän kohtaamisen perusteella vaikutti, että yhteinen tavoite syntyi ja tavoitteet saatiin asetettua. Kieliongelmia ei ole tullut vastaan.

Mentoroinnista kansainväliseksi vertaisverkostoksi

Vertaismentoriohjelma on prosessi, jota kehitetään koko projektin toiminnan ajan. Järjestämme yhteensä neljä hakukierrosta vuoden aikaan. Ensimmäisen hakukierros on käynnissä, toinen haku päättyy marraskuun 2016 lopussa. Haasteena on on epäsuhtainen kiinnostus; tietyiltä alueilta tulee suhteessa suurempi hakijamäärä kuin toisista. Toinen markkinoinnin ongelma liittyy mentorointi-sanan erilaiseen tulkintaan, eri maissa se on tulkittu hieman erilailla. Meillä Suomessa (ja Ruotsissa) se on vapaaehtoista toimintaa, Irlannissa se on konsultointityötä. Tämän vuoksi päädyimme vertaismentorointiin; tavoitteena ei ole mestari-kisälli -oppiminen, vaan vertaistuki kansainvälistymisen edistämiseksi.

Markkinointiin liittyvien ongelmien vuoksi keskitymme jatkossa puhumaan mentorointi-sanan sijaan vertaisverkottamisesta (=Creative2Creative Matching). Toivomme tämän antavan paremman kuvan itse ohjelmasta ja sen luonteesta, jossa keskeisenä on uusien kansainvälisten kontaktien syntyminen.

Ohjelman päätyttyä vertaismentorit antavat kokemuksistaan palautetta, jossa arvioidaan miten hyvin asetetut tavoitteet saavutettiin sekä itse mentorointi-prosessin toimivuutta.

Creative Momentum beta-sivut ja uutisjuttu mentoroinnista

<http://beta.mycreativeedge.eu/news-item/creative2creative-matching-pasi-hakkio-david-henderson/>

Asiasanat: mentorointi, kansainvälisyys, yrittäjyys